

Jelgavas
novads

Interaktīvi integrējoši pasākumi skolās, iekļaujošas un drošas vides veidošanai

Publicēts: 18.08.2022.

Projekti

Piecās Zemgales reģiona skolās, kas ir pieteikušās sadarbībai: Ozolnieku vidusskolā (Jelgavas novads), Dobeles Valsts ģimnāzijā, Griķu pamatskolā (Bauskas novads), Jēkabpils 3. vidusskolā un Zasas vidusskolā (Jēkabpils novads) 2022./23. mācību gada pirmajā pusē notiks Interaktīvi pasākumi, kurus finansē projekts “Atver sirdi Zemgalē”.

Deinstitutionalizācija paredz visas sabiedrības, tai skaitā iesaistīto speciālistu izpratnes un attieksmes maiņu. Nu jau septīto gadu Latvijā tiek īstenots deinstitutionalizācijas (DI) process, kas paredz paradigmas maiņu sociālās aprūpes jomā: no institucionālas aprūpes pārejot uz patstāvīgu dzīvi sabiedrībā un nepieciešamā atbalsta sniegšanu cilvēka dzīvesvietā. Šis process un projekts “Atver sirdi Zemgalē” ietver cilvēkus ar invaliditāti, īpaši tos, kam invaliditāte ir noteikta dēļ garīga rakstura traucējumiem; bērnus ar invaliditāti dēļ dažāda veida funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes; bērnus, kas izveidojušās dzīves situācijas dēļ, atrodas ārpusģimenes aprūpē. Pašvaldībās iedzīvotājiem tiek veidoti un nodrošināti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi – grupu dzīvokļi, dienas aprūpes centri, specializētās darbnīcas un citi ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi.

Praktiski deinstitutionalizācijas process paredz, ka cilvēki, kam ir iedzimti vai dzīves laikā radušies smagi veselības traucējumi dzīvo mums līdzās, iekļaujas sabiedrībā, dzīvo patstāvīgu, papildītu un jēgpilnu dzīvi: apmeklē tās pašas izglītības iestādes un kultūras pasākumus; mācās, attīsta savas prasmes un talantus, izmanto dažādus sabiedriskos pakalpojumus, iekļaujas darba tirgū vai ir kā citādi nodarbināti, veicot brīvprātīgo darbu vai radot noderīgas lietas dienas centros vai specializētajās darbnīcās.

Šim nolūkam Labklājības ministrijas “Vienotā deinstitutionalizācijas komunikācijas stratēģijas pasākumu plāna” īstenošanas ietvaros notiek virkne izglītojošu un uz sabiedrības attieksmes maiņu vērstu pasākumu, ko organizē Labklājības ministrija un pieci

reģionālie deinstitucionalizācijas projekti, tai skaitā projekts "Atver sirdi Zemgalē".

Par interaktīviem pasākumiem piecās skolās -

Augusta mēnesī, projekta "Atver sirdi Zemgalē" ietvaros, uzsākam Interaktīvu pasākumu īstenošanu vispārīgglītojošās skolās. Pasākumu mērķis ir vairot skolēnu un skolas personāla empātiju un dažādības pieņemšanu, veidojot atbalstošu attieksmi un veicinot iekļaujošas sabiedrības veidošanos. Ar dažādību šajā gadījumā saprotam gan bērnus, gan pieaugušos ar dažāda veida funkcionāliem traucējumiem (kustību, somatiskiem, garīgās un psihiskās veselības problēmām u.t.t.), bērnus, kurus neaudzina viņu bioloģiskie vecāki, bērnus, kuriem ir traumatiska pieredze, bērnus ar sociāli-emocionāliem traucējumiem, bet piedāvātā metodika noderēs arī attiecībā uz citām diskriminētām grupām. 2022./2023. mācību gadā trīs pasākumu kopums tiks īstenots piecās Zemgales plānošanas reģiona skolās, kur vienā no pasākumiem iesaistīsies pedagogi un skolas personāls, divu pārējo pasākumu dalībnieki būs skolēnu klase vai klašu grupa un pastarpināti arī skolēnu vecāki. Pasākumu programma sastādīta tā, lai piedāvātie integrējošie pasākumi sniegtu atbalstu pedagogiem iekļaujošas izglītības īstenošanai, pilnveidotu skolotāju prasmes strādāt ar bērniem ar daudzveidīgām mācīšanās vajadzībām. Tie arī vērsti uz skolēnu un viņu vecāku izpratnes veidošanu par drošu un atbalstošu vidi un kopumā uz diskriminācijas mazināšanu.

Pasākuma norisei izvēlēta zviedru pieredze. Zviedrijā deinstitucionalizācijas process aizsākās pirms apmēram 60 gadiem. Sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību Latvijā, pasākumu dalībniekiem tiks demonstrēta mākslas filma "Cik brūkļņu ir pasaulē" ar subtitriem latviešu valodā. Filma ir balstīta autobiogrāfiskos notikumos un atklāj Hudiksvall pašvaldības, zināmu arī kā Glada Hudik (laimīgais Hudiks) dienas centra un teātra darbinieka pieaugšanas stāstu. Iekļaujošas attieksmes veidošana skolās ir atkarīga ne tikai no emocionālas līdzestības, bet arī no prasmes pielietot konkrētas metodes situāciju risināšanā, tāpēc pedagogiem un skolas personālam tiek piedāvāts praktisks seminārs/viedokļu apmaiņa "Efektīvas metodes skolēnu un skolotāju labbūtībai", kuru vadīs lietiskās uzvedības analīzes speciāliste, Viduskurzemes pamatskolas – attīstības centra direktore Ināra Oļena. Balstoties filmas radītajā emocionālajā gaisotnē, pedagogiem būs iespēja ne tikai dalīties ar savu līdzšinējo pieredzi, saskaroties ar dažādības vadību, bet arī uzzināt praktiskas metodes, kas skolā ļauj veiksmīgi risināt šķietami problemātiskas situācijas. Semināra praktisko pielietojumu konkrētajā skolā veicinās skolotāju iesūtītie jautājumi un problēmsituāciju apraksti.

Katrā no skolām, vienai klasei vai klašu grupai, notiks arī divi praktiskie semināri skolēniem. Pēc filmas noskatīšanās, atkarībā no skolēnu vecuma notiks interaktīvas nodarbības/lomu spēles nelielās grupās, kas ļauj atklāt un pašam savā pieredzē izjust, kā darbojas mehānismi, kas padara tevi par izstumtu, kā arī – kāda apkārtējo (vai tava) rīcība pastiprina diskriminējošu attieksmi un kāda rīcība ļauj justies pieņemtam. Pēc grupu darba skolēni varēs paust savas emocijas un dalīties ar jauniegūto pieredzi. Skolēniem paredzēti arī mājas darbi, kas veicami gan kopā, gan individuāli. Noslēguma pasākumā tiks prezentēti un pārrunāti skolēnu darbi, kā arī piedalīsies īpašais viesis, kurš dalīsies ar savu pieredzi, sadzīvojot ar apkārtējo attieksmi savas citādības dēļ. Visi pasākumi iecerēti neformālā gaisotnē un tajos noteikti ir vieta arī kafijai un kam garšīgam, bet noslēgumā tortei vai kliņģerim.

Visus pasākumus vadīs Daina Jāņkalne, žurnāliste, iekļaujošu pasākumu, semināru un grupu nodarbību, "dažādības vadības" treniņu vadītāja.

ESF projektu "Atver sirdi Zemgalē" (projekta Nr. 9.2.2.1/15/I/001) īsteno Zemgales plānošanas reģions sadarbībā ar pašvaldībām, ar mērķi Zemgales reģionā palielināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā pieaugušajiem ar invaliditāti dēļ garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenēm un bērniem ārpusģimenes aprūpē. Vairāk informācijas: <http://www.atversirdi.lv>

Ilva Kalnāja, projekta "Atver sirdi Zemgalē" komunikāciju speciāliste

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/jaunums/interaktivi-integrejosi-pasakumi-skolas-ieklausos-un-drosas-vides-veidosanai>